

„Art. 2. 1. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

2. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

3. Jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.”

W art. 2 ust. 1 ustawodawca podkreślił, że działania mające na celu wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mają mieć charakter planowy. Zgodnie ze słownikiem języka polskiego słowo planowy oznacza: „realizowany według jakiegoś planu, zgodny z planem, uporządkowany, systematyczny” (źródło: www.sjp.pwn.pl). Powołany przepis koresponduje z art. 176, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Zakres i formy możliwego wsparcia definiuje art. 8 ustawy. Pojęcia „planowych działań” zostało użyte w szerszym kontekście niż „plan pracy z rodziną”, który opracowuje asystent rodziny (art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, co oznacza, że w przypadku gdy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych nie zostanie przydzielony asystent po pierwsze nie wyłącza to obowiązku prowadzenia w stosunku do takiej rodziny prowadzenia planowych działań mających na celu poprawę jej sytuacji. Celem działań ma być przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej, co oznacza, że podmioty prowadzące pracę w rodziną powinny dobrać środki odpowiednie do potrzeb konkretnej sytuacji. Przykładowo nie wszystkie rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze wymagają skierowania do nich pomocy prawnej. Poziom realizacji celów powinien być monitorowany na co wskazuje m.in. art. 179 ust. 1, zgodnie z którym w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 system pieczy zastępczej obejmuje:

- zespół osób (np. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice zastępczy, prowadzący rodzinny dom dziecka, pracownik socjalny, kierownik placówki opiekuńczo-wychowawczej)
- instytucji (np. organizator rodzinnej pieczy zastępczej, starosta, powiatowe centrum pomocy rodzinie, placówka opiekuńczo-wychowawcza, sąd, policja)
- działań (np. postępowanie sądowe, umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w przypadku pilnej konieczności, wytaczanie powództw o zasądzenie alimentów, umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej)

Komentarz do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (art.2)

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: środa, 28, marzec 2012 00:00

Bernadeta Skóbel

Odsłony: 6418

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno mieć charakter czasowy. Jeżeli sytuacja prawna dziecka jest uporządkowana, informacja o tym powinna zostać przekazana do ośrodka adopcyjnego celem poszukiwania rodziny przysposabiającej. W praktyce może okazać się, że umieszczenie dziecka w pieczy w praktyce będzie miało charakter stały, przy czym nie chodzi tutaj tylko o problem nieuregulowanej sytuacji prawnej. Przysposobienie małoletniego, który ukończył lat trzynaście wymaga jego zgody (art. 118 §1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

System pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności ich sprawowania przez rodziców. Przy czym nie chodzi tutaj tylko w sytuacje, gdzie dziecko pochodzi z rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcza. Przestanką umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej może być np. choroba jedyne go żyjącego lub jedyne go posiadającego nieograniczoną władzę rodzicielską rodzica. Przyczynę umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej należy brać pod uwagę przy interpretowaniu poszczególnych przepisów ustawy.

Przykład: art. 33 pkt 1 ustawy stanowi, że piecza zastępcza zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka. W podanym wyżej przykładzie literalna wykładania prowadziłyby do niewłaściwych wniosków. Nie ma podstaw do prowadzenia pracy z rodziną, rodzic będzie w stanie podjąć na nowo swoje obowiązki po powrocie do zdrowia, nie ma tym bardziej podstaw do dążenia do przysposobienia dziecka.

Ust. 3 definiuje jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Poza instytucjami publicznymi katalog ten obejmuje jednostki, którym zlecono realizację zadań wynikających z ustawy. Szerzej na ten temat będzie mowa przy omawianiu art. 190 ustawy.